

Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia

§ 70.

1. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do:
 - 1) wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego oraz wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych w szkole programów nauczania;
 - 2) wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych w szkole programów nauczania – w przypadku dodatkowych zajęć edukacyjnych.
2. Ocenianie ucznia z religii i etyki odbywa się według zasad określonych dla danego etapu edukacyjnego.
3. Nauczyciele informują uczniów w pierwszym tygodniu nauki przedmiotu, a wychowawcy informują rodziców podczas pierwszego zebrania we wrześniu o:
 - 1) wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych, wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania;
 - 2) sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów;
 - 3) warunkach i trybie otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych.
4. Wychowawca oddziału w pierwszym tygodniu roku szkolnego informuje uczniów, a ich rodziców w czasie pierwszego zebrania, o:
 - 1) warunkach, sposobie oraz kryteriach oceniania zachowania;
 - 2) warunkach i trybie otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania.
5. Nauczyciel jest obowiązany indywidualizować pracę z uczniem na zajęciach edukacyjnych odpowiednio do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.
6. Nauczyciel jest obowiązany dostosować wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia:
 - 1) posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego – na podstawie tego orzeczenia oraz ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym;
 - 2) posiadającego orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania – na podstawie tego orzeczenia;
 - 3) posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się lub inną opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, wskazującą na potrzebę takiego dostosowania – na podstawie tej opinii;
 - 4) nieposiadającego orzeczenia lub opinii wymienionych w pkt 1–3, który jest objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną – na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb

- rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia dokonanego przez nauczycieli i specjalistów;
- 5) posiadającego opinię lekarza o ograniczonych możliwościach wykonywania przez ucznia określonych ćwiczeń fizycznych na zajęciach wychowania fizycznego – na podstawie tej opinii.
 7. Ze względu na stan zdrowia, specyficzne trudności w uczeniu się, niepełnosprawność, posiadane kwalifikacje lub zrealizowanie danych obowiązkowych zajęć edukacyjnych na wcześniejszym etapie edukacyjnym, dyrektor szkoły zwalnia ucznia z:
 - 1) wykonywania określonych ćwiczeń fizycznych na zajęciach wychowania fizycznego, na podstawie opinii o ograniczonych możliwościach wykonywania przez ucznia tych ćwiczeń wydanej przez lekarza, na czas określony w tej opinii;
 - 2) realizacji zajęć wychowania fizycznego, zajęć komputerowych lub informatyki, na podstawie opinii o braku możliwości uczestniczenia ucznia w tych zajęciach wydanej przez lekarza, na czas określony w tej opinii.
 8. Dyrektor szkoły na wniosek rodziców oraz na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, zwalnia do końca danego etapu edukacyjnego ucznia z wadą słuchu, głęboką dysleksją rozwojową, afazją, niepełnosprawnością sprzężoną lub z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, z nauki drugiego języka obcego nowożytnego.
 9. W przypadku ucznia, o którym mowa w ust. 8, posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego lub orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania, zwolnienie z nauki drugiego języka obcego nowożytnego może nastąpić na podstawie tego orzeczenia.
 10. Oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych nie mają wpływu na ocenę klasyfikacyjną zachowania.
 11. Ocena klasyfikacyjna zachowania nie ma wpływu na:
 - 1) oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych;
 - 2) promocję do klasy programowo wyższej lub ukończenie szkoły.
 12. Uczeń w trakcie nauki w szkole otrzymuje oceny:
 - 1) bieżące;
 - 2) klasyfikacyjne;
 - 3) śródroczne i roczne;
 - 4) końcowe.

Ocenianie bieżące

§ 71.

1. Ocenianie bieżące z zajęć edukacyjnych ma na celu monitorowanie pracy ucznia oraz przekazywanie uczniowi informacji o jego osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się. Nauczyciel wskazuje uczniowi, co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć.

2. Nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę w różny, zrozumiały dla ucznia sposób, a w szczególności poprzez: informację ustną, podanie punktacji na poszczególne oceny, krótką notatkę pod pracą, recenzję pracy i elementy oceniania kształtującego.
3. W klasach I-III szkoły podstawowej ocenianie bieżące odbywa się według następujących zasad:
 - 1) oceny bieżące z obowiązkowych zajęć edukacyjnych, dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz zajęć z religii i etyki są ocenami opisowymi;
 - 2) śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych zajęć edukacyjnych, dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz zajęć religii lub etyki, a także śródroczna i roczna ocena klasyfikacyjna zachowania są ocenami opisowymi;
 - 3) ocenianie bieżące odbywa się w arkuszu osiągnięć ustalonym na każdy rok szkolny przez nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej i dzienniku lekcyjnym według następującej skali:
 - a) wzorowo (W) - osiągnięcia ucznia wykraczają poza przewidywany poziom w realizowanym programie edukacyjnym; uczeń samodzielnie poszukuje informacji i nabywa nowe umiejętności,
 - b) znakomicie (Z) - uczeń w pełni opanował wiadomości i umiejętności w realizowanym programie nauczania,
 - c) dobrze (D) – uczeń opanował wiadomości i umiejętności nie w pełni, ale nie ma przeszkód w opanowaniu kolejnych treści kształcenia,
 - d) przeciętnie (P) – uczeń opanował jedynie podstawowy zakres wiadomości i umiejętności realizowanego programu edukacyjnego i miewa kłopoty w opanowaniu trudniejszych treści kształcenia z danej dziedziny,
 - e) słabo (S) – uczeń w niewielkim stopniu opanował wiadomości i umiejętności realizowanego programu nauczania i może mieć trudności w opanowaniu dalszych treści kształcenia,
 - f) niewystarczająco (Nw) – uczeń nie opanował materiału określonego w programie nauczania, co uniemożliwia mu opanowanie kolejnych treści kształcenia i utrudnia dalszą edukację.
4. W klasach IV-VI szkoły podstawowej i w gimnazjum ocenianie bieżące odbywa się według następujących zasad:
 - 1) oceny bieżące, śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych zajęć edukacyjnych, dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz zajęć religii lub etyki, końcowe oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych są ustalane i wyrażane w stopniach według następującej skali:
 - a) stopień celujący – 6,
 - b) stopień bardzo dobry – 5,
 - c) stopień dobry – 4,
 - d) stopień dostateczny – 3,
 - e) stopień dopuszczający – 2,
 - f) stopień niedostateczny – 1;

- 2) w procesie oceniania nauczyciel bierze pod uwagę różne obszary pracy ucznia, a w szczególności:
 - a) wiadomości określone w programie nauczania zgodnym z podstawą programową nauczania oraz rozszerzające podstawę programową nauczania,
 - b) umiejętności określone w programie nauczania zgodnym z podstawą programową nauczania oraz rozszerzające podstawę programową nauczania,
 - c) pracę na lekcji,
 - d) pracę pozalekcyjną związaną z przedmiotem nauczania,
 - e) inne obszary uznane przez nauczyciela za istotne w procesie edukacyjnym.
- 3) w procesie oceniania osiągnięć edukacyjnych ucznia nauczyciel może stosować w szczególności następujące formy:
 - a) prace pisemne ucznia,
 - b) praca klasowa/sprawdzian/test nauczycielski/test diagnostyczny,
 - c) kartkówka,
 - d) prace wykonywane na lekcji,
 - e) prace wykonane w domu (krótkoterminowe i długoterminowe),
 - f) prace dodatkowe,
 - g) test standaryzowany,
 - h) wypowiedzi ustne ucznia,
 - i) odpowiedź ustna bieżąca,
 - j) odpowiedź ustna powtórzeniowa,
 - k) udział w rozmowie nauczającej,
 - l) udział w dyskusji,
 - m) udział w innych formach (np. burza mózgów),
 - n) wkład ucznia w proces uczenia się,
 - o) prowadzenie zeszytu przedmiotowego/zeszytu ćwiczeń,
 - p) praca na lekcji, tzw. aktywność ucznia;
- 4) nauczyciel organizuje i dokonuje oceny prac pisemnych ucznia według następujących zasad:
 - a) praca klasowa/sprawdzian/test nauczycielski/test standaryzowany:
 - czas trwania: 1-2 godz. lekcyjne,
 - termin pisania zapowiadany z co najmniej dwutygodniowym wyprzedzeniem, nauczyciel jest obowiązany zaznaczyć wybrany termin w dzienniku zajęć,
 - zakres zagadnień obejmuje wiedzę i umiejętności nabywane na więcej niż trzech jednostkach lekcyjnych oraz zagadnienia wykraczające poza obowiązujący program, nauczyciel jest obowiązany ściśle określić i poinformować uczniów o tym zakresie w dniu zapowiadania terminu pisania pracy,
 - pisanie pracy klasowej/sprawdzianu/testu musi być poprzedzone lekcją powtórzeniowo-utrwalającą,

- przed rozpoczęciem pisania pracy klasowej/sprawdzianu/testu nauczyciel jest obowiązany zapoznać uczniów z kryteriami oceniania (zapisuje na tablicy lub umieszcza je na każdym zestawie pytań),
- b) test diagnozujący:
 - czas trwania: 1-2 godz. lekcyjne,
 - termin pisania zapowiadany z co najmniej dwutygodniowym wyprzedzeniem, nauczyciel jest obowiązany zapisać wybrany termin w dzienniku zajęć,
 - zakres zagadnień obejmuje wiedzę i umiejętności nabywane w ciągu półrocza, roku szkolnego, etapu edukacyjnego oraz zagadnienia wykraczające poza obowiązujący program; nauczyciel jest obowiązany ściśle określić i poinformować uczniów o tym zakresie w dniu zapowiadania terminu,
 - pisanie testu nie musi być poprzedzone lekcją powtórzeniowo-utrwalającą,
 - przed rozpoczęciem pisania testu nauczyciel jest obowiązany zapoznać uczniów z kryteriami oceniania (zapisuje na tablicy lub umieszcza je na każdym zestawie pytań),
- c) kartkówka:
 - czas trwania: 5-15 minut w wybranym przez nauczyciela momencie lekcji,
 - termin pisania nie musi być zapowiadany i zapisany przez nauczyciela w dzienniku zajęć,
 - zakres zagadnień obejmuje wiedzę i umiejętności nabywane w ciągu 1-3 ostatnich lekcji,
 - pisanie kartkówki nie musi być poprzedzone lekcją lub ćwiczeniami powtórzeniowo-utrwalającymi,
- d) prace wykonywane na lekcji, w szczególności: notatki, opisy, streszczenia, rozprawki, zadania z podręcznika, zadania w zeszytach ćwiczeń:
 - formę, czas, sposób i kryteria oceniania każdej formy określa nauczyciel przedmiotu,
- e) prace wykonane w domu - krótkoterminowe i długoterminowe:
 - zakres, forma wykonania, kryteria oceniania i czas na wykonanie określa nauczyciel przedmiotu,
- f) prace dodatkowe:
 - wszystkie ustalenia są zawierane indywidualnie z każdym uczniem,
- 5) nauczyciel, oceniając wypowiedzi ustne ucznia, każdorazowo określa jej formę, czas przeznaczony na wypowiedź, sposób i kryteria oceniania, biorąc po uwagę specyfikę nauczanego przedmiotu;
- 6) nauczyciel, oceniając wkład ucznia w proces uczenia się, bierze pod uwagę spełnianie przez ucznia następujących warunków w odniesieniu do następujących wymagań:
 - a) prowadzenie zeszytu przedmiotowego (jeśli obowiązuje):
 - uczeń jest obowiązany zapisywać w zeszycie: temat, datę i numer kolejnej lekcji, zadania zlecone do wykonania przez nauczyciela, w tym zadania wykonywane w domu,

- ocena za zeszyt uwzględnia: systematyczność i kompletność zapisów (wszystkie zlecone zadania), estetykę, dokładność wykonywania schematów, rysunków, linii chronologicznych, czytelność pisma itp.;
 - b) prowadzenie zeszytu ćwiczeń (jeśli obowiązuje):
 - uczeń jest obowiązany wykonywać w zeszycie ćwiczeń zadania zlecone do wykonania przez nauczyciela, w tym zadania wykonywane w domu,
 - ocena za zeszyt uwzględnia: systematyczność pracy, kompletność zapisów (wszystkie zlecone zadania), estetykę, dokładność wykonywania schematów, rysunków, linii chronologicznych, czytelność pisma itp.;
 - c) praca na lekcji, tzw. aktywność ucznia:
 - za zaangażowanie w proces uczenia się na lekcji, czyli aktywną pracę przy wykonywaniu zadań, współpracę z kolegami i nauczycielem uczeń może uzyskać pozytywną ocenę lub znak „+”,
 - za brak zaangażowania w proces uczenia się na lekcji, czyli odmowę wykonywania zadań, brak współpracy z kolegami i nauczycielem uczeń może uzyskać ocenę niedostateczny lub znak „-”,
 - za każde otrzymane 5 znaków „+” nauczyciel jest obowiązany wystawić uczniowi ocenę bardzo dobry, w przypadku otrzymania 5 znaków „-”, nauczyciel jest obowiązany wstawić ocenę niedostateczny,
 - rozliczanie liczby „+” i „-” następuje w cyklu półrocznym, z możliwością przeniesienia pozostałych znaków na kolejne półrocze w danym roku szkolnym;
- 7) punkty uzyskane z pracy klasowej/sprawdzianu/testu/testu diagnostycznego przeliczane są na stopnie według następującej skali:
- a) w klasach IV – VI szkoły podstawowej:
 - 0% - 34% - niedostateczny (1)
 - 35% - 49% - dopuszczający (2)
 - 50% - 74% - dostateczny (3)
 - 75% - 85% - dobry (4)
 - 86% - 96% - bardzo dobry (5)
 - 97% - 100% - celujący (6) - jeżeli test/sprawdzian/praca klasowa zawiera zadania rozszerzające treści podstawy programowej,
 - b) W klasach I – III gimnazjum:
 - 0% - 44% - niedostateczny (1)
 - 45% - 59% - dopuszczający (2)
 - 60% - 74% - dostateczny (3)
 - 75% - 85% - dobry (4)
 - 86% - 96% - bardzo dobry (5)
 - 97% - 100% - celujący (6) - jeżeli test/sprawdzian/praca klasowa zawiera zadania rozszerzające treści podstawy programowej;

- 8) punkty uzyskane z testu standaryzowanego są każdorazowo przeliczane na stopnie według skali określonej przez autorów testu, nauczyciel przeprowadzający taki test ma obowiązek poinformować o tym uczniów przed przystąpieniem do rozwiązywania testu;
- 9) nauczyciel w procesie oceniania bierze pod uwagę możliwość nieprzygotowania ucznia do zajęć według następujących zasad:
 - a) uczeń ma prawo być nieprzygotowany do zajęć w dniu następującym po nieobecności spowodowanej wypadkiem losowym lub w przypadku usprawiedliwionej nieobecności spowodowanej chorobą,
 - b) uczeń ma prawo w ciągu półrocza zgłosić taką liczbę nieprzygotowań do lekcji, ile wynosi tygodniowa liczba tych zajęć, ale nie więcej niż 3, czwarte i każde kolejne zgłoszenie nieprzygotowania skutkuje uzyskaniem stopnia niedostateczny,
 - c) rozliczanie liczby zgłoszonych nieprzygotowań następuje w cyklu półrocznym,
 - d) uczeń może zgłosić nieprzygotowanie w przypadku: braku pracy domowej, braku podręcznika zeszytu/zeszytu ćwiczeń, braku odpowiednich do tematu zajęć przyborów szkolnych, nieprzygotowania do odpowiedzi ustnej/niezapowiedzianej kartkówki,
 - e) uczeń zgłasza nieprzygotowanie na początku lekcji, w czasie sprawdzania listy obecności przez nauczyciela;
- 10) nauczyciel w procesie oceniania bierze pod uwagę następujące zasady poprawiania ocen niedostatecznych:
 - a) uczeń ma obowiązek przystąpić do poprawy oceny niedostatecznej otrzymanej z pracy klasowej/sprawdzianu/testu w ciągu 2 tygodni, licząc od dnia otrzymania sprawdzonej pracy,
 - b) uczeń może przystąpić do poprawy oceny niedostatecznej otrzymanej z kartkówki obejmującej materiał z co najmniej 2 lekcji w terminie ustalonym przez nauczyciela przedmiotu,
 - c) dokładną formę, czas i miejsce poprawy nauczyciel ustala indywidualnie z uczniem;
- 11) nauczyciel w procesie oceniania osiągnięć edukacyjnych ucznia uwzględnia oceny otrzymane z poprawy ocen niedostatecznych według następujących zasad:
 - a) jeżeli uczeń poprawiał stopień niedostateczny i uzyskał z poprawy ocenę pozytywną, to do średniej ocen wlicza się stopień niedostateczny, nadając mu wagę 1 i ocenę pozytywną, nadając jej wagę 3,
 - b) jeżeli uczeń poprawiał stopień niedostateczny i uzyskał z poprawy stopień niedostateczny, to do średniej ocen wlicza się jeden stopień niedostateczny, nadając mu wagę 3,
 - c) jeżeli uczeń poprawiał ocenę pozytywną i uzyskał z poprawy ocenę pozytywną wyższą, to do średniej ocen wlicza się wyższą ocenę pozytywną, nadając jej wagę 3;

- 12) nauczyciele mają prawo do niepodawania terminu sprawdzianu, jeżeli uczniowie dezorganizują proces oceny osiągnięć przez niewłaściwe zachowanie, absencję, ucieczki z lekcji;
- 13) w ciągu tygodnia uczeń nie może mieć więcej niż trzy prace klasowe, a w ciągu dnia nie więcej niż jedną z zastrzeżeniem ust. 12.